

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, i fråga om behandling av försäkringstjänster och finansiella tjänster"

KOM(2007) 747 slutlig – 2007/0267 CNS

(2008/C 224/28)

Den 18 december 2007 beslutade rådet att i enlighet med artikel 262 i EG-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

"Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, i fråga om behandling av försäkringstjänster och finansiella tjänster".

Facksektionen för Ekonomiska och monetära unionen, ekonomisk och social sammanhållning, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 30 april 2008. Föredragande var **Wautier Robyns de Schneidauer**.

Vid sin 445:e plenarsession den 28–29 maj 2008 (sammanträdet den 29 maj 2008) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 98 röster för, inga emot och 3 nedlagda röster.

Sammanfattning och rekommendationer

1. EESK välkomnar kommissionens ansträngningar att anpassa bestämmelserna för mervärdesskatt på försäkringstjänster och finansiella tjänster till inre marknadens krav. Kommittén uppskattar särskilt samarbetet med de direkt berörda aktörerna ⁽¹⁾ i detta avseende samt det offentliga samråd som ägt rum på Internet. För kommande översyner av mervärdesskatten rekommenderar EESK emellertid att samtliga berörda aktörer engageras i lagstiftningsförfarandet.

2. EESK instämmer i att förslagen utgör ett viktigt steg mot en modern och mer konkurrenskraftig ram för mervärdesskatten i fråga om finansiella tjänster och försäkringstjänster. EESK skulle emellertid välkomna en mer genomgripande lagstiftningsmetod för att undanröja de kvarvarande tolkningssvårigheterna och olösta problemen. Det kan inte nog understrykas att kommissionen måste gå fram mycket försiktigt när det gäller utarbetandet av mervärdesskattelagstiftning för försäkringstjänster och finansiella tjänster. De båda sektorernas och deras kunders intressen, i synnerhet de privata konsumenternas, får inte äventyras. Dels rör det sig om två sektorer som är av central betydelse för en väl fungerande ekonomi och som skapar sysselsättningstillfällen för många EU-medborgare, dels är frågan mycket teknisk och det får inte finnas utrymme för gissningar. Eftersom ett av de viktigaste syftena är ökad rättssäkerhet och minskad administration för de ekonomiska aktörerna och de nationella skattemyndigheterna är det självklart att formuleringarna bör vara tydliga.

3. Eftersom detta rör frågan om en neutral mervärdesskatt noterar kommittén med tillfredsställelse arrangemangen för kostnadsdelning och den utvidgade rätten att välja beskattningsform. Kommittén är övertygad om att dessa instrument, korrekt formulerade och korrekt genomförda, kommer att minska konsekvenserna av dold mervärdesskatt i kostnaderna för leve-

rantörer av försäkringstjänster och finansiella tjänster. Detta kommer inte endast att förbättra sektorns effektivitet och konkurrenskraft, utan kommer också att öka tjänsternas tillgänglighet genom särskilda leverantörer och genom att arbetstillfällena behålls inom landet. Eftersom syftet är att skapa större neutralitet i fråga om mervärdesskatten och lika konkurrensvillkor inom försäkrings- och finanssektorn kvarstår emellertid fortfarande ett antal utmaningar. Det gäller bland annat behovet av ökad tydlighet och klarare definitioner i fråga om ett antal undantag och begrepp som "den specifika och väsentliga karaktären" hos den undantagna tjänsten liksom omfattningen av den förmedling som undantas. En acceptabel lösning bör tas fram för att utvidga omfattningen av arrangemangen för kostnadsdelning så att de omfattar så många aktörer som möjligt och att undvika olämpliga skillnader mellan medlemsstaterna i genomförandet av rätten att välja beskattningsform. Slutligen måste man undersöka hur man kan undvika att mervärdesskatten blir en ytterligare belastning utöver andra liknande skatter på tjänster som är föremål för särskild inhemsk beskattning, bl.a. beskattning av försäkringspremier, och som skulle komma att omfattas av mervärdesskatt när leverantören av dessa tjänster utnyttjar möjligheten att välja beskattningsform. I annat fall äventyras konsumenternas intressen.

Bakgrund

1. Mot en konkurrenskraftigare inre marknad för försäkringstjänster och finansiella tjänster ⁽²⁾

1.1 Enligt den nuvarande mervärdesskattelagstiftningen ska de kunder som köper finansiella tjänster och försäkringstjänster inte betala mervärdesskatt. Detta innebär emellertid ett otillbörligt hinder för en integrerad, öppen, effektiv och konkurrenskraftig inre marknad för bolag som säljer försäkringstjänster och finansiella tjänster. Det finns två huvudproblem ⁽³⁾.

⁽²⁾ MEMO/07/519, "Modernising VAT rules applied on Financial and Insurance services – Frequently Asked Questions", Bryssel, den 28 november 2007, s. 1–4.

⁽³⁾ KOM(2007) 747 slutlig, "Förslag till rådets direktiv", motiveringsdel, Bryssel, 28 november 2007, s. 2–4.

⁽¹⁾ Bland aktörerna finns finansiella aktörer, försäkringsbolag och nationella skattemyndigheter.

1.2 Det första problemet är att definitionerna av försäkrings-tjänster och finansiella tjänster med undantag från skatteplikt är föråldrade ur mervärdesskattesynpunkt. Det finns heller ingen tydlig gräns mellan tillhandahållande av skattebefriade respektive beskattningsbara tjänster, och ingen metod som accepteras i hela gemenskapen för fastställande av ingående mervärdesskatt som kan återfås. Undantag tillämpas därför inte enhetligt i medlemsstaterna. Ett resultat av detta är att antalet fall som tagits upp i EG-domstolen har ökat avsevärt under de senaste åren. Det är därför nödvändigt att förtydliga bestämmelserna om undantag från mervärdesskatteplikt för försäkringstjänster och finansiella tjänster. Kommissionens avsikt är att det ska finnas utrymme för den framtida utvecklingen på området finansiella tjänster.

1.3 Det andra problemet är att mervärdesskatten inte är neutral. Tillhandahållare av försäkringstjänster och finansiella tjänster kan i allmänhet inte återfå den mervärdesskatt de betalar för varor och tjänster som de köper för att kunna driva sina företag (ingående moms). Detta är en skillnad i förhållande till icke-finansiella företag för vilka ingående moms inte är någon kostnad: Det är en skatt som de samlar in från konsumenterna (en konsumtionsskatt) och som därefter överförs till staten utan att påverka de egna inkomsterna. Mervärdesskatten utgör en viktig inkomstkälla för medlemsstaternas skattemyndigheter, men påverkar i senare led företagen negativt. "Dold" mervärdesskatt som inte går att återfå kommer att ingå bland kostnaderna i tillhandahållandet av finansiella tjänster och försäkringstjänster. Detta innebär att kostnaderna för varor och tjänster ökar för konsumenterna i allmänhet (*).

1.4 Som en del av den allmänna integrationstendensen på den europeiska finansmarknaden och de globala satsningarna på ökad effektivitet och konkurrenskraft börjar finansiella företag och försäkringsbolag att använda nya affärsmodeller. Detta ger dem möjlighet att centralisera eller lägga ut central intern verksamhet och stödfunktioner på entreprenad till så kallade "kompetenscentrum" som utför dessa tjänster för hela grupper av aktörer. Sådana affärsmodeller möjliggör bland annat effektivare användning av kunskaper och investeringar, vilket resulterar i billigare produkter med högre kvalitet. Det problem detta skapar är emellertid att ytterligare kostnader genereras när dessa tjänster faktureras med mervärdesskatt till finansiella aktörer och försäkringsbolag. Detta leder till de negativa effekter som beskrivs ovan.

1.5 Målet med översynen av mervärdesskattelagstiftningen är att göra tillämpningen av mervärdesskattebestämmelserna mer uppdaterad och enhetlig och därmed skapa större rättssäkerhet och minska den administrativa bördan för de ekonomiska aktörerna och förvaltningarna. När det gäller frågan om mervärdesskattens neutralitet uppmantas finansinstitut och försäkringsbolag (i mervärdesskattedirektivet) att minska kostnaderna för icke-avdragsgill mervärdesskatt genom att de får möjlighet att välja att tillhandahålla tjänster med mervärdesskatt, och möjlighet att undvika mervärdesskatt som inte kan återfås, genom att undantagen för arrangemangen för kostnadsdelning, inbegripet gränsöverskridande sådana klargörs och utvidgas.

(*) Battiau P., (2005), "Letter from Brussels. VAT in the Finance Sector", *The Tax Journal*, 28 november 2005, s. 11–14.

2. Det gemensamma systemet för mervärdesskatt: Lagstiftningsvägen ⁽⁵⁾

2.1 I mer än 30 år har det sjätte mervärdesskattedirektivet (77/388/EG) utgjort grundvalen för det gemensamma systemet för mervärdesskatt i EU. Det har emellertid ändrats många gånger, och är därför svårt för de yrkesverksamma att läsa och tillämpa. Den 1 januari 2007 trädde det nya mervärdesskattedirektivet i kraft (2006/112/EEG) vilket innebar ökad klarhet, tydlighet och enkelhet, men inga innehållsmässiga förändringar.

2.2 Som en del av arbetet med att modernisera och förenkla skattereglerna för finansiella tjänster och försäkringstjänster föreslog kommissionen en ändring av EU:s mervärdesskattelagstiftning i november 2007 ⁽⁶⁾. Förslaget ingår i kommissionens strategi för förenkling av lagstiftningen (avsnitt 66 i KOM (2006) 690). De nya definitionerna syftar till att skapa större överensstämmelse med reglerna för den inre marknaden (t.ex. i fråga om investeringsfonder, kreditvärdering och derivat).

2.3 Föreliggande förslag till rådets direktiv om ett gemensamt system för mervärdesskatt i fråga om behandling av försäkringstjänster och finansiella tjänster omfattar ändringar i artiklarna 135.1 a–g och 137.1 a och 137.2 i mervärdesskattedirektivet (2006/112/EG). Förslaget åtföljs av ett förslag till förordning ⁽⁷⁾ (mervärdesskatteförordningen) som innehåller bestämmelser om att genomföra de relevanta artiklarna i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt i fråga om behandling av försäkring och finansiella tjänster. Här förtecknas de finansiella tjänster, försäkringstjänster, förvaltnings- och förmedlingstjänster som omfattas respektive inte omfattas av undantag vad avser mervärdesskatt samt tjänster som har den specifika och väsentliga karaktären hos en från skatteplikt undantagen tjänst och som därför i sig själva berättigar till undantag. Mot bakgrund av komplexiteten på marknaden för finansiella tjänster och försäkringar och den fortsatta utvecklingen av nya produkter är dessa uppräkningsgränser inte uttömmande.

3. Samråd med berörda parter och konsekvensanalys ⁽⁸⁾

3.1 Samråd med aktörerna genomfördes 2004–2007 och en oberoende studie beställdes av kommissionen. Alla uppgifter bekräftade att det behövdes en översyn av mervärdesskattelagstiftningen för försäkringssektorn och den finansiella sektorn.

⁽⁵⁾ KOM(2007) 747 slutlig, "Förslag till rådets direktiv", motiveringsdel, Bryssel, 28 november 2007, s. 2–4.

⁽⁶⁾ KOM(2007) 747: Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, i fråga om behandling av försäkringstjänster och finansiella tjänster.

⁽⁷⁾ KOM(2007) 746: Förslag till rådets förordning om tillämpningsföreskrifter för direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt i fråga om behandling av försäkring och finansiella tjänster.

⁽⁸⁾ KOM(2007) 747 slutlig, "Förslag till rådets direktiv", motiveringsdel, Bryssel, 28 november 2007, s. 2–6.

De alternativ som beaktats beskrivs utförligt i konsekvensanalysen ⁽⁹⁾ från GD Skatter och tullar.

3.2 År 2004 hölls Fiscalis-seminariet i Dublin med representanter från medlemsstaternas skattemyndigheter. Vid seminariet diskuterades de olika problemområdena för de ekonomiska aktörerna, särskilt den utveckling globalt och på inre marknaden som ledde till utläggande på entreprenad. Under 2005 intensifierades dialogen med de viktigaste aktörerna. Regelbundna kontakter upprättades med representativa grupper som European Banking Federation (FBE), Comité Européen des Assurances (CEA), European Federation of Insurance Intermediaries (BIPAR) och European Fund and Asset Management Association (EFAMA) samt yrkesmässiga rådgivare och andra berörda parter.

3.3 Under uppföljningen av detta seminarium beställde GD Skatter och tullar en studie av en oberoende expert för att öka förståelsen av de ekonomiska effekterna av undantaget från skatteplikt för finansiella tjänster och försäkringstjänster ⁽¹⁰⁾. Slutrapporten presenterades för kommissionen i november 2006 och omfattade bland annat följande slutsatser ⁽¹¹⁾:

- a) EU:s finansinstitut är mindre lönsamma än sina motsvarigheter i andra högt utvecklade ekonomiska regioner, t.ex. USA. EU:s finansinstitut drabbas i större utsträckning av dold mervärdesskatt (skatt som inte kan återfås och som får återverkningar i senare led). Detta ökar deras kostnader.
- b) Det finns tecken på att de ekonomiska operatörerna står inför avsevärd rättsosäkerhet när de fattar affärsbeslut beroende på skillnader mellan medlemsstaternas tolkning av mervärdesskattedirektivet när det gäller vilka finansiella tjänster som omfattas respektive inte omfattas av undantag. Detta tycks spela en avsevärd roll i beslut om vad som ska läggas ut på entreprenad.
- c) Skillnader i tolkningen av EU-domstolens beslut och i beräkningen av andelen skatt som återfås betraktades som orsaker till snedvridning som bidrar till bristande neutralitet vad avser mervärdesskatten. I studien konstateras att den nuvarande beskattningen av finansiella tjänster på medellång sikt kommer att utgöra en källa till orättvisa konkurrensfördelar och störa genomförandet av en inre marknad för finansiella tjänster.

⁽⁹⁾ SEK(2007) 1554, Kommissionens arbetsdokument: "Accompanying document to the Proposal for a Council Directive amending Directive 2006/112/EC on the common system of value added tax, as regards the treatment of insurance and financial services – Impact Assessment", Bryssel, den 28 november 2007, s. 1–61.

⁽¹⁰⁾ Price Waterhouse Coopers, anbud nr Taxud/2005/AO-006, "Study to increase the Understanding of the Economic Effects of the VAT Exemption for Financial and Insurance Services", Bryssel, 2006, s. 1–369.

⁽¹¹⁾ SEK(2007) 1554, Kommissionens arbetsdokument: "Accompanying document to the Proposal for a Council Directive amending Directive 2006/112/EC on the common system of value added tax, as regards the treatment of insurance and financial services – Impact Assessment", Bryssel, den 28 november 2007, s. 12–13.

3.4 En serie bilaterala samråd med medlemsstaterna och GD Inre marknaden och tjänster ledde till att man utarbetade ett basdokument (arbetsdokument Taxud 1802/06), som diskuterades med berörda parter och medlemsstaterna vid skattekonferensen i Bryssel i maj 2006. I arbetsdokumentet identifierades grundläggande problem och möjliga tekniska lösningar för att åtgärda dem.

3.5 Mellan den 9 maj och 9 juni 2006 genomfördes ett öppet samråd på Internet. Kommissionen fick in 82 svar ⁽¹²⁾. Bidragen från de aktörer som deltog i det offentliga samrådet om finansiella tjänster och försäkringstjänster ledde till tre huvudsatsatser. För det första bör de alternativ som väljs för att modernisera mervärdesskattebehandlingen av finansiella tjänster och försäkringstjänster leda till större rättslig förutsebarhet och klarhet samt minska de administrativa kostnaderna för tjänstetillhandahållare, underleverantörer, mellanhänder och kunder. För det andra har de ekonomiska aktörerna inom försäkringssektorn och sektorn för finansiella tjänster i huvudsak samma problem, men prioriterar eventuellt åtgärderna för att lösa dessa problem på olika sätt. För det tredje skiljer sig de ekonomiska operatörernas intressen beträffande "B2B"-transaktioner (*business-to-business*) väsentligt från deras intressen beträffande "B2C"-transaktioner (*business-to-consumer*).

3.6 I juni 2007 offentliggjorde generaldirektoratet på sin webbplats arbetsdokumenten med de första lagstiftningsutkasterna. Lagstiftningsförslagen diskuterades ingående med alla berörda parter under ett flertal sammanträden. Ett rundabordsamtal med aktörer som berörs av mervärdesskatt hölls den 31 juli 2007. Den 28 november 2007 antog och tillkännagav kommissionen ovannämnda förslag samt en konsekvensanalys.

3.7 I konsekvensanalysen redogjorde GD Tullar och skatter för förslagens förväntade konsekvenser för privata konsumenter, företagskonsumenter, europeiska finansföretag och försäkringsbolag samt nationella skatteförvaltningar. Analysen ⁽¹³⁾ grundades i synnerhet på resultaten av en studie vars mål var ökad kunskap om de ekonomiska följderna av att finansiella tjänster och försäkringstjänster beviljas undantag från mervärdesskatt. Budgetkonsekvenserna förväntas variera från en medlemsstat till en annan beroende på olika faktorer, såsom standardsatserna för mervärdesskatt, den nuvarande mervärdesskattebehandlingen av finansiella tjänster och försäkringstjänster, samverkan med andra skatter såsom inkomstskatter, konsekvenserna av sociala avgifter och arbetslöshetsavgifter mm. På basis av PwC-studien ⁽¹⁴⁾ kan dock följande förväntade konsekvenser noteras ⁽¹⁵⁾.

⁽¹²⁾ Dokumentet om det öppna samrådet (*Consultation Paper on modernising Value Added Tax obligations for financial services and insurances*) och en detaljerad redogörelse för de ståndpunkter som framfördes (*Summary of results – Public consultation on financial and insurance services*) finns på adressen: http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/consultations/tax/article_2447_en.htm.

⁽¹³⁾ Price Waterhouse Coopers, anbud nr Taxud/2005/AO-006, "Study to increase the Understanding of the Economic Effects of the VAT Exemption for Financial and Insurance Services", Bryssel, 2006, s. 162–174.

⁽¹⁴⁾ Se fotnot 10.

⁽¹⁵⁾ MEMO/07/519, "Modernising VAT rules applied on Financial and Insurance services – Frequently Asked Questions", Bryssel, den 28 november 2007, s. 2–4.

3.7.1 Ekonomiska konsekvenser för privata konsumenter och företagskonsumenter: I dag är försäkringstjänster och finansiella tjänster vanligen undantagna från mervärdesskatt. En utökad rätt att välja beskattningsform får inte på något sätt leda till att slutkostnaderna för finansiella tjänster ökar för konsumenterna. När det gäller transaktioner i anslutning till finansiella tjänster är den inte avdragsgilla momsdelen av priset en så kallad dold skatt. Möjligheten att välja beskattningsform skulle avskaffa denna dolda skatt och sannolikt göra det möjligt för företagen att bli effektivare och därmed kunna erbjuda produkter till lägre priser. Detsamma gäller arrangemangen för kostnadsdelning. Detta är dock endast ett antagande som grundar sig på erfarenheterna av rätten att välja beskattningsform i t.ex. Belgien. Man kommer att göra en närmare bedömning av vilka följder rätten att välja beskattningsform i praktiken skulle få för företagsmodellerna och priserna på finansiella produkter i olika marknadssegment. Privata detaljhandelskunder borde kunna dra nytta av det fördelaktigaste alternativet och inte drabbas av några nackdelar på grund av att mervärdesskatt tillämpas på andra marknadssegment.

3.7.1.1 Det är mycket osannolikt att rätten att välja beskattningsform skulle få negativa följder för företagskunderna, eftersom dessa i princip kan dra av ingående mervärdesskatt. De eventuella ekonomiska konsekvenserna för privata konsumenter i den relativt osannolika situationen att rätten att välja beskattningsform skulle tillämpas på B2C-transaktioner är inte lika tydliga. Eftersom privata konsumenter inte kan dra av mervärdesskatt, kan det uppstå problem med moms som uppstår utöver andra motsvarande skatter särskilt i anslutning till betalningen av försäkringspremier. I dag beläggs dessa premier med nationella skatter och skattelikhande avgifter av den särskilda anledningen att de nationella skattemyndigheterna inte kan uppbära moms på försäkringstjänster. Slutresultatet beror dock på i vilken utsträckning finansföretag och försäkringsbolag verkligen kommer att tillämpa rätten att välja beskattningsform på B2C-transaktioner.

3.7.2 Effekter på sysselsättningen: Det är viktigt att notera att budgetkonsekvenserna inte enbart avser storleken på intäkterna från mervärdesskatten. EESK är angeläget om att framhålla att sådana lösningar på momsfrågan som rätten att välja beskattningsform och arrangemangen för kostnadsdelning kommer att bidra till att medlemsstaterna kan locka till sig och hålla kvar olika nyckelbranscher. För det första tryggas direkta arbetstillfällen inom finansiella tjänster och försäkringsbranschen. För det andra skapas indirekta arbetstillfällen i medlemsstaterna. Indirekta arbetstillfällen kan också skapas inom andra sektorer såsom IKT och andra tillhandahållare av outsourcingtjänster. Detta omfattar också leverantörer av varor och tjänster till finansinstitut och försäkringsbolag (t.ex. tillhandahållare av hårdvaror, säkerhetstjänster, restaurangverksamhet, byggtjänster och fastighetstjänster). Förslagen torde hindra europeiska aktörer från att utlokalisera sin verksamhet till länder utanför EU eftersom de nya bestämmelserna, förutsatt att de utformas och genomförs effektivt, skapar en attraktiv möjlighet för företagen att centralisera eller utlokalisera sin verksamhet inom EU. Detta antagande grundar sig på en analys av normala affärsmetoder där man har beaktat vikten av lokal sakkunskap och kontrollkedjor. Detta är dock naturligtvis ingen garanti för att inte europeiska aktörer i

framtiden beslutar att flytta sin verksamhet till länder utanför EU. EESK anser därför att det är särskilt viktigt att finna rätt balans mellan konkurrenskraft och kvaliteten på arbetstillfällena.

3.7.3 Förväntade konsekvenser för de europeiska finansföretagen och försäkringsbolagen: Europeiska kommissionen förväntar sig att förtydligandet av definitionen på finansiella tjänster och försäkringstjänster som är undantagna från skatteplikt kommer att sänka tillämpningskostnaderna. I dag måste företagen kontrollera hur undantaget tolkas i varje enskild medlemsstat, och de är ofta tvungna att vända sig till EG-domstolen. Detta medför inte enbart stora utgifter, utan utgör också ett hinder för den europeiska integrationen och den internationella konkurrenskraften. En enhetlig tolkning innebär att en tolkning som tillämpas i en medlemsstat också gäller i de andra medlemsstaterna. Dessutom skulle ökad tillgång till arrangemangen för kostnadsdelning och rätten att välja beskattningsform innebära att finansföretagen och försäkringsbolagen bättre kan hantera de konsekvenser som den inte avdragsgilla mervärdesskatten får för deras interna kostnadsstruktur. Detta ökar de finansiella aktörernas och försäkringsbolagens lönsamhet, vilket förbättrar deras konkurrensmöjligheter på den globala marknaden och gör det möjligt för dem att sänka kapital- och försäkringskostnaderna för den europeiska ekonomin och för konsumenterna i allmänhet.

3.7.4 Budgetkonsekvenser för de nationella skatteförvaltningarna: Kommissionen är övertygad om att ökad rättslig förutsebarhet kommer att trygga medlemsstaternas beskattningsrätt och minska möjligheterna till aggressiv skatteplanering. Dessutom skulle de nationella skatteförvaltningarnas administrativa börda minska i och med tydligare undantagsbestämmelser. En enhetligare tillämpning av undantaget från skatteplikt kan dock inte utesluta att vissa medlemsstater blir tvungna att bevilja vissa tjänster undantag som de i dag anser är skattskyldiga och vice versa. Utgående från en bedömning på hög nivå antar kommissionen ändå att de sammanlagda konsekvenserna för skatteintäkterna kommer att bli små eller till och med obefintliga. Mer lönsamma finansföretag och försäkringsbolag blir tvungna att betala högre direkta skatter och i motsvarande grad bidra till den nationella budgeten. Dessutom uppbärs inte heller i dag en stor del av den mervärdesskatt som teoretiskt sett skulle gå förlorad på grund av arrangemangen för kostnadsdelning, eftersom aktörerna minimerar denna centraliseringskostnad med hjälp av lämpliga men komplicerade och administrativt betungande organisatoriska åtgärder.

3.7.4.1 Europeiska kommissionen konstaterar ändå att det är svårt att uppskatta vilka följder dessa momslösningar skulle få. Mycket beror på hur de finansiella instituten och försäkringsbolagen reagerar på dessa förändringar. I fråga om kostnadsdelning beror minskningen av skatteuppbörden på om dessa arrangemang redan tillämpas och huruvida de i så fall är föremål för mervärdesskatt eller inte. Om de nya bestämmelserna uppmuntrar finansföretag och försäkringsbolag att införa effektivitetsstyrda system som de annars inte skulle ha övervägt torde det inte uppstå några momsrelaterade förluster. Om systemen redan finns och omfattas av mervärdesskatt, vilket är ytterst osannolikt, kan det uppstå intäktsförluster på grund av större skattelättnader. Vad gäller ändringarna i bestämmelserna om

rätten att välja beskattningsform kan en nettoförlust i fråga om skatteintäkterna förväntas vid B2B-transaktioner, eftersom företagskunder vanligen kan dra av den mervärdesskatt som de betalar. Å andra sidan skulle beskattning av B2C-transaktioner teoretiskt sett skapa skattevinster. Det är dock i detta skede oklart i vilken omfattning aktörerna skulle välja beskattning av försäkringar och finansiella produkter när det är fråga om B2C-transaktioner. Finansföretagen och försäkringsbolagen måste först se till att de kan öka sin effektivitet så mycket att de kan uppbära mervärdesskatt av privatkunder utan att höja priserna för dessa kunder.

4. Kommentarer beträffande försäkringstjänster och finansiella tjänster

4.1 EESK ger Europeiska kommissionen sitt fulla stöd i dess ambitiösa projekt att anpassa moms-bestämmelserna för försäkringstjänster och finansiella tjänster efter kraven på den moderna marknaden. Det är uppenbart att förslagen syftar till att åtgärda de största problemen för finans- och försäkringssektorerna och deras kunder, och det tillvägagångssätt som har valts, dvs. ett förslag till direktiv samt ett förslag till förordning om tillämpningsföreskrifter, förefaller välgrundat och logiskt.

4.2 EESK uppmanar dock kommissionen att tillsammans med medlemsstaterna ytterligare förtydliga ett antal definitioner för att fullt ut åtgärda det stora behovet av större rättslig förutsebarhet. Vad gäller definitionerna av finansiella tjänster är EESK bekymrad över vissa formuleringar i förslagen, såsom definitionen av beviljandet av krediter i punkt 2 i artikel 135 i momsdirektivet och i artikel 15 i momsförordningen. Dessa definitioner är inte helt tydliga och förefaller att vara för begränsande. Till exempel omnämns endast allmänt "utlåning av betalningsmedel" till synes utan att man specifikt tar upp olika existerande eller nya finansieringslösningar, inklusive transaktioner som inbegriper värdepapper. Därför rekommenderar EESK att man överväger ett ytterligare förtydligande, samtidigt som man lämnar utrymme för en framtida utveckling på området finansiella tjänster, vilket också är kommissionens avsikt.

4.3 Samma rekommendation gäller också förslaget till förordning. EESK rekommenderar ytterligare insatser för att säkerställa att förteckningen över exempel i förordningen är fullständigt tydlig och konsekvent. EESK är medveten om att förordningen i teorin inte innehåller en uttömmande förteckning över definitioner, men kommittén är oroad över risken för missförstånd och över de okända konsekvenser som i praktiken skulle drabba finansiella tjänster och försäkringstjänster som inte uttryckligen omnämns i förteckningen.

4.4 Man bör överväga att skapa större klarhet i fråga om kategorierna för betalningstjänster, derivat, värdepapper och förvaringstjänster samt skatteundantagets omfattning när det gäller särskilda tjänster för förvaltning av investeringsfonder. När det gäller tjänster som anses ha den specifika och väsentliga karaktären hos en från skatteplikt undantagen tjänst, anser EESK att det kan behövas ett närmare förtydligande av begreppen "väsentlig" och "specifik" ⁽¹⁶⁾. Förslagen verkar inte alltid ange tillräckligt tydligt vilka administrativa åtgärder som egentligen anses vara specifika och väsentliga, medan förteckningarna inte alltid förefaller helt konsekventa eftersom tjänster som hör till samma värdekedja tycks behandlas på olika sätt.

4.5 När det gäller förmedling krävs ett förtydligande av definitionen på avtalspart och standardiserade tjänster ⁽¹⁷⁾. Förmedling bör också inkluderas i definitionen på tjänster som har den "väsentliga och 'specifika' karaktären hos en tjänst som är undantagen från skatteplikt" ⁽¹⁸⁾. I annat fall skulle lika konkurrensvillkor inte längre gälla för förmedlare. Detta skulle också strida mot det nya synsättet beträffande förslagen till undantag, i vilket man tar hänsyn till tillhandahållandet av en tjänst och inte till den person som tillhandahåller tjänsten eller till de metoder som används för att tillhandahålla den.

4.6 Man bör fästa särskild uppmärksamhet vid sådana tjänster som pensioner och livräntor som kommer att beviljas undantag i enlighet med andra undantagskategorier. Beroende på om en risk föreligger eller inte kommer de att klassificeras som försäkringar ⁽¹⁹⁾ eller insättningar ⁽²⁰⁾. Problemet är att närliggande tjänster (*back office*) kommer att behandlas separat och enligt ett annat förfarande ⁽²¹⁾. Som ett resultat av detta kommer de berörda totalprodukterna att höra till två separata momskategorier av väsentliga och specifika tjänster beroende på vilken huvudkategori av undantagna tjänster de tillhör.

4.7 EESK ser positivt på att rätten för aktörer att välja beskattningsform för bank- och försäkringstjänster utvidgas och arrangemang för kostnadsdelning införs som ett medel för att minska inverkan av dold mervärdesskatt. EESK befarar dock att de stränga villkoren för kostnadsdelning liksom det begränsade antalet tjänster som kan tillhandahållas inom ramen för systemet för momsneutral kostnadsdelning i praktiken kommer att leda till att de potentiella fördelarna med bestämmelserna om kostnadsdelning kan utnyttjas i ett mycket begränsat antal situationer.

⁽¹⁶⁾ Se artikel 135.1a i förslaget till momsdirektiv och artikel 14.1 i förslaget till momsförordning.

⁽¹⁷⁾ Se artikel 135.1a (9) i förslaget till momsdirektiv och artikel 10, 1–2 i förslaget till momsförordning.

⁽¹⁸⁾ Se artikel 135.1a i förslaget till momsdirektiv.

⁽¹⁹⁾ Se artikel 2.1 i förslaget till momsförordning.

⁽²⁰⁾ Se artikel 5.1 h i förslaget till momsförordning.

⁽²¹⁾ Se artikel 14 och 17 i förslaget till momsförordning.

4.8 Ett allmänt införande av mervärdesskattegrupper (dvs. företagsgrupper som av momsrelaterade orsaker behandlas som en enda skattebetalare, vilket ingår som ett frivilligt alternativ i det nuvarande momsdirektivet) med lämpliga bestämmelser mot missbruk, skulle kunna utgöra en lämpligare och mer flexibel lösning som gör det möjligt för aktörerna att integrera sina viktigaste funktioner utan att ådra sig ytterligare mervärdesskatt. EESK erkänner dock att det i detta skede inte finns något enhetligt stöd bland medlemsstaterna för genomförandet av bestämmelserna om mervärdesskattegrupper och att även kommissionen har vissa invändningar mot detta. Mervärdesskattegrupper tycks därför inte vara en lösning på kort sikt.

4.9 EESK välkomnar införandet av en generell rätt att välja beskattningsform, som för tillfället inte är tillgänglig för försäkringstjänster. Förtjänsterna med detta alternativ är uppenbara vid B2B-transaktioner där kunden kan återfå mervärdesskatten. EESK befärar dock att den nya lagstiftningen kan medföra höjda skatter och få ekonomiska konsekvenser för privata konsumenter som inte kan återfå mervärdesskatten. Oberoende av vilken lag som tillämpas på ett avtal omfattas försäkringsavtal av indirekta skatter och skatteliknande avgifter på försäkringspremier i den medlemsstat där risken finns. Nivån på dessa skatter varierar stort från en medlemsstat till en annan och mellan olika försäkringskategorier (t.ex. livförsäkringar och ansvarsförsäkringar för motorfordon). Detta väcker frågor beträffande behovet

av samordning på EU-nivå. EESK betvivlar att försäkringsbolagen kommer att tillämpa rätten att välja beskattningsform i synnerhet på B2C-marknader så länge de nationella skattemyndigheterna uppbär andra skatter på försäkringspremier. Å andra sidan anser EESK att det är osannolikt att de nationella myndigheterna kommer att avskaffa, eller ens i motsvarande grad minska, beskattningen av försäkringspremier eftersom detta skulle innebära intäktsförluster för medlemsstaterna. Detta är en fråga som bör ses över.

4.10 När det gäller rätten att välja beskattningsform för försäkringstjänster och finansiella tjänster skulle EESK också välkomna ett system som gör det möjligt för aktörerna att göra detta val för varje enskild transaktion eller kund eller för på förhand fastställda kategorier av transaktioner och kunder. Likaså skulle EESK välkomna att aktörerna får möjlighet att i tillräcklig omfattning återfå ingående mervärdesskatt som är knuten till belopp för vilka utgående mervärdesskatt debiteras. Detta skulle skapa maximal momsneutralitet i anslutning till B2B-transaktioner. Det är dock mycket viktigt att ett enhetligt genomförande av denna valmöjlighet tryggas från och med år 2012, och att medlemsstaterna därför inte ges möjlighet att införa avvikande villkor för utnyttjandet av rätten att välja beskattningsform. Om denna rätt inte genomförs på ett enhetligt sätt är det sannolikt att konkurrensen mellan olika medlemsstater och ekonomiska aktörer snedvrids.

Bryssel den 29 maj 2008

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Dimitris DIMITRIADIS
